

Sprawozdanie za 2018 rok

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020

Opracowanie danych: Anna Rybczyńska

Zatwierdzenie: Ewa Szandała kierownik GOPS

I. Wprowadzenie

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce jest systemem, w którym skorelowano ze sobą wiele różnych działań o charakterze prawnym i administracyjnym, których wspólnym celem jest ochrona osób przed przemocą w rodzinie. Podstawowymi aktami prawnymi odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są:

- ❖ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390),
- ❖ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Lata 2014–2020 przyjęty uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020

Do zadań własnych gminy, o których mówi Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizując zapisy ww. ustawy Rada Gminy Sokolniki uchwałą nr XXXII/194/2014 z dnia 27 marca 2014 roku przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 w Gminie Sokolniki. Zgodnie z przyjętymi założeniami do najważniejszych celów realizowanego Programu należą:

- 1) Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sokolniki
- 2) Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie
- 4) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomocy rodzinie w której występuje przemoc
- 5) stała edukacja środowiska lokalnego , ulotki, plakaty

Powyższe cele realizowane są poprzez następujące działania szczegółowe:

- ❖ diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- ❖ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- ❖ monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- ❖ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- ❖ podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- ❖ inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- ❖ udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.
- ❖ propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
- ❖ obalanie mitów na temat przemocy
- ❖ szkolenia na temat przemocy,

- ❖ prowadzenie kampanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- ❖ wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- ❖ izolowanie sprawców przemocy,
- ❖ udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno- edukacyjnych,
- ❖ przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkohol stosującymi przemoc,
- ❖ motywowanie do podjęcia terapii przez osoby nadużywające alkohol i stosujące przemoc,
- ❖ kierowanie wniosków do Sadu Rejonowego w Wieluniu o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego
- ❖ udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą,
- ❖ udzielanie informacji na temat praw osób będącymi ofiarami przemocy
- ❖ propagowanie dostępności telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych i informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- ❖ rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Osiągnięcie powyższych celów jest możliwe tylko przy współpracy przedstawicieli wszystkich służb i instytucji, które zobowiązane są do działań na rzecz profilaktyki w powyższym zakresie.

Realizacja Programu spoczywa przede wszystkim na pracownikach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolnikach, Komendy

Powiatowej Policji w Wieruszowie , członkach Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkach oświatowych i wymiaru sprawiedliwości. Adresatami są: cała społeczność Gminy, świadkowie przemocy w rodzinie, jej sprawcy i przede wszystkim ofiary przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze i niepełnosprawne.

II. Realizacja Programu w 2018 roku

Działanie: Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych pracowników instytucji, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny w ramach swych działań podejmowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.0.1390) przepisów szczegółowych zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, w okresie sprawozdawczości realizował działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 w Gminie Sokolniki.. W roku 2018 odbyły się cztery (4) posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sokolnikach w skład, którego wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- ❖ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach
- ❖ Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie
- ❖ Szkoła Podstawowa w Pichlicach

- ❖ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ❖ Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych Sądu Rejonowego w Wieluniu
- ❖ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Eskulap w Sokolnikach

Zjawisko przemocy na terenie Gminy Sokolniki wygląda następująco:

	2016	2017	2018
Liczba rodzin w których była realizowana procedura „NK”	7	6	4
Liczba formularzy wszczynających procedurę	7	6	4
Liczba rodzin w których została zakończona procedura „NK”	12	6	3

Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolnikach w 2018 r. wpłynęło 4 formularze „Niebieska Karta – A”. 3 formularze zostały wypełnione przez policjantów KPP Wieruszów, oraz 0 formularzy wypełnili pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolnikach, 1 formularz wpłynął z służby zdrowia.

Działaniami interdyscyplinarnymi posiedzeń ZI, których było celem przeciwdziałanie zjawisku przemocy zostało objętych 4 rodziny .

Zgodnie z § 18. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy

„Niebieska Karta” w 3 rodzinach zakończono procedurę ze względu na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, również w przypadku 3 rodzin członkowie grup roboczych rozstrzygnęli o braku zasadności podejmowania działań.

W ramach realizacji procedury pracownicy socjalni udzielali wsparcia w postaci szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz wsparcia finansowego w odniesieniu do potrzeb rodzin i możliwości Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolnikach. Ponadto każdorazowo podczas wizyt w środowiskach pracownicy socjalni byli wyczuleni na przejawy stosowania przemocy w rodzinie i w ramach pracy socjalnej przeprowadzali rozmowy uświadamiające oraz udzielali instruktażu zmierzającego do zapobiegania temu zjawisku. Każdorazowo, w sytuacjach, gdy problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych był problem alkoholowy, w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego informowano o możliwości zgłoszenia się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Gminy w Sokolnikach o przeprowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu celem zachowania przez tą osobę abstynencji i zachęcenia do walki z nałogiem poprzez podjęcie leczenia. Motywowano 2 osoby do podejmowania działań prowadzących do zachowania trzeźwego stylu życia i w miarę potrzeb do podejmowania terapii w Punkcie Konsultacyjnym w Sokolnikach z Miejskiego Ośrodka Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie.

W ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” i działań zgodnych z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w 1 przypadku odnotowania, że zagrożone jest dobro małoletnich dzieci z rodzin objętych przemocą w rodzinie, zwracano się do Sądu Rejonowego w

Wieluniu – III Wydział rodzinny i nieletnich z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka i objęcie rodziny wsparciem w postaci kuratora zawodowego .

Ponadto realizowane były następujące zadania:

- ❖ Dystrybucja materiałów dot. przeciwdziałania przemocy na terenie GOPS

Działanie: Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy

Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Sokolniki realizowały zadania z zakresu edukacji, wychowania i opieki w ramach, których uwzględniano tematykę bezpieczeństwa, profilaktyki uzależnień i przemocy wśród uczniów. Działania te realizowali nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy szkolni we współpracy z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi rodzinę.

Tematykę związaną z profilaktyką przemocy poruszano w ramach realizacji godzin wychowawczych. Wychowawcy w ramach potrzeb przeprowadzali rozmowy z rodzicami uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej ze względu na ich niewłaściwe zachowania w szkole. Ponadto w przypadkach uczniów sprawiających większe problemy wychowawcze podejmowano działania interwencyjne m.in. poprzez wsparcie funkcjonariuszy KPP w Wieruszowie w postaci rozmów dyscyplinująco-profilaktycznych.

Każda z placówek oświatowych uczestniczy w licznych programach mających na celu poprawę bezpieczeństwa w szkole, profilaktyki uzależnień, agresji i przemocy promujących zdrowy styl życia. Ponadto

zapraszano gości, którzy prowadzili zajęcia profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą.

Działania podejmowane w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Sokolnikach:

- uczniowie klasy VI pod opieką Pani Elżbiety Gabas polonistki przygotowali dwa spektakle profilaktyczne „Przystanki mojego życia” i „kto w tym domu rządzi”i wystawili je dla uczniów Szkoły Podstawowej w Sokolnikach.

- W klasie VI odbyło się spotkanie z psychologiem panią Dorotą Magot dotyczące cyberprzemocy

- uczniowie klasy VI i VII uczestniczyli w spotkaniu profilaktycznym w GOKSiT „Bez nałogów warto żyć” zorganizowanym przez GKRPA w Sokolnikach

- uczniowie klasy VII VIII szkoły podstawowej brali udział w spektaklu profilaktycznym Sławka Pyrko w GOKSiT w Sokolnikach

- odbyło się spotkanie z dzielnicowym Piotrem Płachtą z rodzicami i uczniami klasy VIII szkoły podstawowej na temat postępowania w sytuacjach zagrożeń.

Zespół Szkół w Ochędzynie i Zespół Szkół w Walichnowach :

Dyrektor Szkoły, pedagog szkolny, nauczyciele i wychowawcy zaangażowani są w działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pod kątem profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinom dotkniętym tym problemem. Działalność w tym zakresie prowadzona jest przez grono pedagogiczne.

Działania Szkoły w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- uczestnictwo pedagoga szkolnego w posiedzeniach Zespołu interdyscyplinarnego do realizacji procedury „Niebieskie Karty”;
- obserwacje nauczycieli, wychowawców klas, oraz pielęgniarki szkolnej dotyczące fizycznych i psychicznych oznak bycia potencjalną ofiarą przemocy w rodzinie;
- analiza rysunków, wypowiedzi ustnych i pisemnych uczniów w ramach bieżącej wymiany informacji wśród nauczycieli;
- rozmowy z rodzicami w celu poddania konsultacji w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w przypadkach niepokojących sygnałów w zachowaniu uczniów;
- współpraca z Komendą Powiatową Policji, Sądem Rejonowym / kuratorzy zawodowi i społeczni/, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- prowadzenie rozmów wyjaśniających z rodzicami w przypadku podejrzenia zaistnienia zjawiska przemocy w rodzinie;
- aktualizacja programu profilaktyki szkolnej w zakresie przeciwdziałania przemocy rodzinnej;
- bieżące monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”;
- budowanie w środowisku lokalnym zaufania do pracowników szkoły w zakresie informowania o podejrzeniach dotyczących występowania przemocy w rodzinie;
- omawianie podczas godzin wychowawczych zagadnień dotyczących przeciwdziałania przemocy,
- pogadanki z uczniami na temat zachowań szkodzących innym „Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe”

- zajęcia z uczniami dotyczące uświadamiania znaczenia ról – sprawca, ofiara, świadek przemocy;
- opracowanie procedur postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie;
- bieżące szkolenie kadry pedagogicznej w powyższym zakresie;
- tworzenie gazetek tematycznych, informacje o numerach Telefonu Zaufania,
- wymiana doświadczeń z pedagogami innych szkół;
- rozmowy z rodzicami dotyczące odpowiedzialnego rodzicielstwa.

Magdalena Renćmit – pedagog szkolny

Zespół Szkół w Pichlicach:

W zakresie profilaktycznym i edukacyjnym dotyczącym przemocy w rodzinie nasza placówka realizowała ;

-pogadanki przeprowadzane przez pedagoga szkolnego

-realizacja programu profilaktycznego "Stop agresji"

-udział pedagoga w zebraniach i pracach Gminnego Zespołu

Interdyscyplinarnego

-pogadanki prowadzone przez wychowawców z uczniami

Ponadto współpracowano z instytucjami – Poradnia P.P., MOPTUiW, PCPR w Wieruszowie, kuratorem zawodowym rodzinnym Sądu Rejonowego w Wieluniu w zakresie podjęcia wspólnych działań profilaktycznych.